

Miejsko-Gminny Ośrodek  
Pomocy Społecznej  
ul. Główna 22, 87-830 Jabłonowo Pom.  
pow. bydnicki, woj. kujawsko-pomorskie  
tel./fax 056 498 04 92  
tel. 056 495 91 25

**Sprawozdanie z działalności  
Miejsko-Gminnego Ośrodka  
Pomocy Społecznej w Jabłonowie Pom.  
za 2019 rok i zabezpieczenie  
socjalne na 2020 rok**

**Jabłonowo Pom. 02.03.2020 r.**

## Spis treści

<b>1. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA .....</b>	<b>3</b>
<b>2. WYDATKI BUDŻETOWE REALIZOWANE PRZEZ MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ ZA 2019 R.....</b>	<b>5</b>
<b>3. REALIZACJA ZADAŃ MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ .....</b>	<b>6</b>
3.1 POMOC SPOŁECZNA.....	6
3.1.1 ZASIŁKI STAŁE I SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE.....	9
3.1.2 WIELOLETNI RZĄDOWY PROGRAM „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU” NA LATA 2019-2023 .....	9
3.1.3 ZASIŁKI OKRESOWE .....	9
3.1.4 ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE .....	10
3.1.5 SPRAWIENIE POGRZEBU .....	10
3.1.6 SCHRONIENIE .....	11
3.1.7 USŁUGI OPIEKUŃCZE.....	11
3.1.8 SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI.....	11
3.1.9 DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ.....	11
3.1.10 POMOC W FORMIE PRACY SOCJALNEJ.....	12
3.2 PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE .....	12
3.3 WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA .....	13
3.4 PRAWO DO ŚWIADCZEN OPIEKI ZDROWOTNEJ.....	13
3.5 REALIZACJA PROJEKTU .....	14
3.6 DODATKI MIESZKANIOWE.....	14
3.7 ZRYCZAŁTOWANE DODATKI ENERGETYCZNE.....	15
3.8 KARTA DUŻEJ RODZINY .....	15
3.9 ŚWIADCZENIA RODZINNE I ICH REALIZACJA.....	16
3.9.1 ŚWIADCZENIA RODZINNE.....	16
3.9.2 ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE .....	17
3.9.3 ZASIŁEK DLA OPIEKUNA .....	19
3.9.4 SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE I ZDROWOTNE.....	19
3.9.5 ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE .....	19
3.10 ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE (500+).....	20
3.11 ŚWIADCZENIE DOBRY START (300+).....	20
3.12 „ZA ŻYCIEM” .....	20
3.13 FUNDUSZ ALIMENTACYJNY .....	21
3.13.1 PRZYZNAWANIE ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO .....	21
3.13.2 DZIAŁANIA WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH .....	22
<b>4. ZABEZPIECZENIE SOCJALNE NA 2020 ROK .....</b>	<b>24</b>
<b>5. POTRZEBY OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ .....</b>	<b>25</b>
<b>6. PODSUMOWANIE .....</b>	<b>26</b>

## 1. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonowie Pom. jest jednostką organizacyjną działającą na terenie Miasta i Gminy Jabłonowo Pom. Podstawowym aktem prawnym na podstawie, którego funkcjonuje Ośrodek jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.). Oprócz zadań wynikających z ww. ustawy Ośrodek realizuje również zadania wynikające z innych ustaw, a w szczególności :

- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 43),
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 111),
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 670 ze zm.),
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2407),
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry start" (Dz. U. z 2018 poz. 1061 ze zm.)
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092),
- ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300 ze zm.),
- ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2019 r. poz. 473 ze zm.),
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 ze zm.),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218),
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277),
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2133),
- ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 755 ze zm.),
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1373 ze zm.),
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1878 ze zm.),
- uchwały nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018r. poz. 1007),
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1390 ze zm.),
- innych właściwych aktów prawnych.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Potrzeby osób i rodzin zostają uwzględnione przy przyznawaniu pomocy, przy jednoczesnym sprawdzeniu sytuacji materialnej, rodzinnej oraz możliwości finansowych. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Kryteria dochodowe uprawniające do uzyskania pomocy finansowej lub w naturze przedstawiają się następująco:

- na osobę samotnie gospodarującą, której dochód nie przekracza 701,00 zł miesięcznie,
- na każdą osobę w rodzinie, w której dochód nie przekracza 528,00 zł miesięcznie,
- kwota dochodu z 1 ha przeliczeniowego wynosi 308 zł miesięcznie.

Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co trzy lata z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej. Ostatnią weryfikację wprowadzono w październiku 2018 roku.

Obliczając kryteria dochodowe przyjmujemy dochód netto z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony.

Ponadto bardzo istotne jest wystąpienie co najmniej jednej z okoliczności wymienionych w ustawie o pomocy społecznej w art. 7 tj.:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art.159 ust.1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, bądź innej osoby lub z urzędu.

Podstawą organizowania wszelkiej pomocy jest rozpoznanie potrzeb. Jest to zadanie pracownika socjalnego, osoby profesjonalnie przygotowanej do udzielenia pomocy bezpośrednio w środowisku zamieszkania osoby lub rodziny wymagającej pomocy. Podstawą przyznania świadczenia z pomocy społecznej jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby, która o tę pomoc się ubiega. Przyznanie świadczeń następuje w formie decyzji administracyjnych.

Pracownicy socjalni mają również obowiązek przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych na zlecenie ośrodków pomocy społecznej z terenu całej Polski. Ponadto pracownicy organizują pomoc osobom i rodzinom, prowadzą poradnictwo w sprawach socjalnych i pokrewnych, współdziałają z instytucjami i organizacjami z terenu naszej gminy i poza nią. Pracownik obsługujący świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego prowadzi postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, współpracuje z komornikami sądowymi i innymi instytucjami w tym zakresie.

Szczegółową strukturę organizacyjną Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonowie Pomorskim oraz podział zadań określa Regulamin Organizacyjny.

Pracownicy zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymagania ustawowe w zakresie posiadania kwalifikacji. Wykonują swoje obowiązki stosownie do potrzeb mieszkańców gminy w oparciu o obowiązujące w Ośrodku procedury a także przepisy prawa. Według stanu na dzień 31.12.2019 r. w MGOPS zatrudnionych było 18 pracowników co w przeliczeniu daje 17,5 etatu. Pracownicy podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w szkoleniach. W 2019 roku uczestniczyli w 30 szkoleniach. Dzięki tym szkoleniom pracownicy mają możliwość podniesienia kwalifikacji zawodowych, doskonalenia umiejętności interpersonalnych i społecznych. Szkolenia, w których brali udział pracownicy MGOPS finansowane były z budżetu gminy oraz budżetu państwa.

## 2. WYDATKI BUDŻETOWE REALIZOWANE PRZEZ MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ ZA 2019 R.

Podstawę gospodarki finansowej Ośrodka stanowi plan finansowy opracowany na każdy rok budżetowy.

W 2019 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonowie Pom. wydatkował na realizację zadań kwotę 15.691.591,64 zł w tym:

- 1) na zadania własne – 2.012.868,69 zł,
- 2) na zadania zlecone – 12.586.399,12 zł,
- 3) na zadania własne dotowane z budżetu państwa – 1.092.323,83 zł.

### Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej za 2019 r. zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S

Rozdział	Nazwa	Zadania własne	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem
85195	Pozostała działalność (ubezpieczenia zdrowotne)	-	-	500,00	500,00
85202	Domy Pomocy Społecznej	664.135,26	-	-	664.135,26
85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne od zasiłków stałych	-	24.533,69	-	24.533,69
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze	55.519,04	399.999,34	-	455.518,38
85215	Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	465.327,26	-	9.217,50	474.544,76
85216	Zasiłki stałe	-	286.656,54	-	286.656,54
85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	493.158,47	161.208,68	-	654.367,15
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	146.385,22	-	142.494,28	288.879,50
85230	Pomoc w zakresie żywienia	18.333,52	73.334,08	-	91.667,60
85395	Pozostała działalność	24.880,20	127.425,50	-	152.305,70
85501	Świadczenia wychowawcze	-	-	7.619.457,22	7.619.457,22
85502	Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	70.013,05	-	4.434.419,58	4.504.432,63
85503	Karta Dużej Rodziny	-	-	1.200,26	1.200,26
85504	Wspieranie rodziny	35.961,77	19.166,00	-	55.127,77
85504	Świadczenie Dobry start	-	-	334.800,00	334.800,00
85508	Rodziny zastępcze	22.879,10	-	-	22.879,10
85510	Działalność placówek opiek.-wychowawczych	16.275,80	-	-	16.275,80
85513	Składki na ubezpieczenia zdrowotne od świadczeń rodzinnych	-	-	44.310,28	44.310,28
<b>Ogółem</b>		<b>2.012.868,69</b>	<b>1.092.323,83</b>	<b>12.586.399,12</b>	<b>15.691.591,64</b>

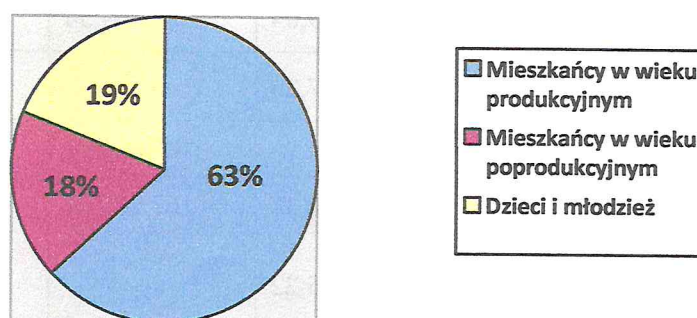
### 3. REALIZACJA ZADAŃ MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

#### 3.1 POMOC SPOŁECZNA

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną realizującą zadania pomocy społecznej mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Rodzaj, forma i rozmiar świadczeń odpowiada okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy.

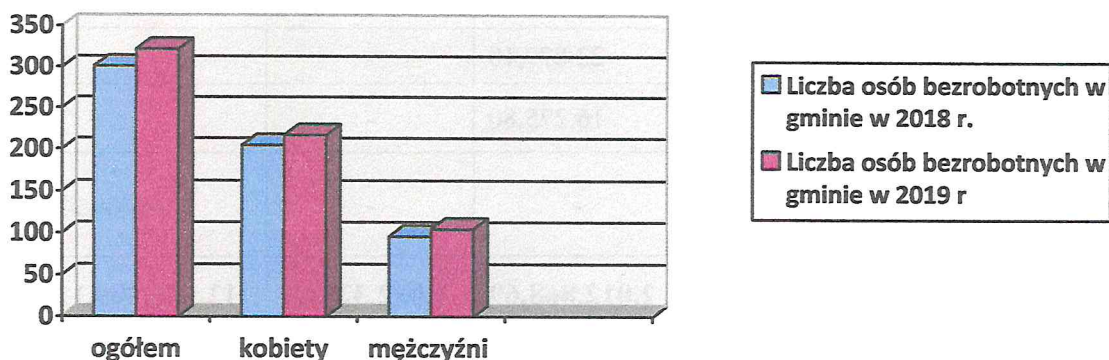
MGOPS działa na terenie Miasta i Gminy Jabłonowo Pomorskie. Pod względem administracyjnym obszar gminy dzieli się na 16 sołectw. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 134,4 km<sup>2</sup>, w tym powierzchnia miasta 3,3 km<sup>2</sup> i gminy 131,1 km<sup>2</sup>. Gmina Jabłonowo Pomorskie według stanu na dzień 31.12.2019 r. liczy 9004 mieszkańców, z czego w mieście zamieszkuje 3675 osób, a w gminie 5329 osób. Osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 18% liczby wszystkich mieszkańców, osoby w wieku produkcyjnym stanowią 63% liczby wszystkich mieszkańców a dzieci i młodzież stanowią 19% liczby wszystkich mieszkańców.

Dane demograficzne Miasta i Gminy Jabłonowo Pomorskie



Z danych pozyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Brodnicy wynika, że w 2019 r. osób bezrobotnych w gminie Jabłonowo Pom. było 322, a w 2018 r. było 301 osób. Nastąpił wzrost liczby osób bezrobotnych o 21 osób. Na wsi zarejestrowanych bezrobotnych było 206 osób, w tym 138 kobiet, a w mieście 116 osób w tym 79 kobiet. Z prawem do zasiłku na wsi były 24 osoby w tym 11 kobiet, a w mieście 14 osób w tym 7 kobiet. Stopa bezrobocia w powiecie brodnickim według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła 7,0 %.

Bezrobocie rejestrowane na terenie Miasta i Gminy Jabłonowo Pomorskie



Opisując zakres udzielonej pomocy oparto się na rocznym sprawozdaniu dla Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie sporządzonym na druku MPiPS-03.

W oparciu o ten materiał dokonano następujących ustaleń:

- w okresie od stycznia 2019 r. do grudnia 2019 r. pomocą objęto 317 rodzin, osób w tych rodzinach było 843. W porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił spadek o 4 rodziny korzystające z pomocy.

Populacja rodzin korzystających z pomocy społecznej jest różnorodna, tak ze względu na liczebność gospodarstw domowych, typy rodzin jak i problemy jakie je dotyczą, które są coraz bardziej skomplikowane.

#### Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba rodzin (ogółem)		Liczba osób w rodzinach
RODZINY OGÓŁEM (wiersz 2+3+4+5+6+7)	1	317	843
o liczbie osób	2	110	110
1	3	58	116
2	4	52	156
3	5	47	188
4	6	31	155
5	7	19	118
6 i więcej	8	141	582
w tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem (wiersz 9+10+11+12+13+14+15)	9	32	91
o liczbie dzieci	10	62	241
1	11	35	172
2	12	9	55
3	13	1	7
4	14	2	16
5	15	0	0
6	16	51	174
7 i więcej	17	14	34
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM (wiersz 17+18+19+20)	18	24	81
o liczbie dzieci	19	12	53
1	20	1	6
2	21	69	126
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM (wiersz 22+23+24+25)	22	31	31
o liczbie osób	23	21	42
1	24	15	45
2	25	2	8
3			
4 i więcej			

W 2019 r. głównymi powodami przyznawania świadczeń było: ubóstwo oraz bezrobocie. Kolejnymi najczęściej występującymi powodami udzielania pomocy społecznej były: niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w tym rodziny niepełne i wielodzietne, alkoholizm, bezdomność, przemoc w rodzinie, zdarzenie losowe. Powody przyznawania świadczeń mogą współwystępować ze sobą, dlatego nie sumuje się ich.

#### Powody przyznania pomocy

Powody trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin (ogółem)	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	189	521
sieroctwo	0	0
bezdomność	3	3
potrzeba ochrony macierzyństwa	78	360
w tym: wielodzietność	54	280
bezrobocie	138	414
niepełnosprawność	117	258
długotrwała lub ciężka choroba	108	227
bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	7	20
w tym: rodziny niepełne	7	20
rodziny wielodzietne	0	0
przemoc w rodzinie	2	7
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
alkoholizm	5	8
narkomania	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	0	0
zdarzenie losowe	1	6
sytuacja kryzysowa	0	0
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

W 2019 r. do tut. Ośrodka wpłynęły 1183 wnioski o udzielenie pomocy. W okresie sprawozdawczym wydano 1181 decyzji administracyjnych.



### **3.1.1 ZASIŁKI STAŁE I SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE**

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub przypadającej na osobę w rodzinie. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie. Maksymalna kwota zasiłku stałego wynosi 645,00 zł. Przyznawane świadczenia weryfikowane są co pół roku przez pracowników socjalnych poprzez przeprowadzanie aktualizacji sytuacji rodzin na podstawie wywiadów środowiskowych.

W 2019 roku w ramach dotacji celowej wojewody do zadań własnych gminy Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił zasiłki stałe dla 60 rodzin, osób w tych rodzinach było 91. Wypłacono świadczeń na kwotę 286.900,00 zł. ZUS w ramach refundacji świadczeń zwrócił na konto MGOPS kwotę 888,00 zł. Z powyższej kwoty wypłacono łącznie 552 świadczenia, w tym 43 osobom samotnie gospodarującym, zrealizowano 418 świadczeń, natomiast 17 osobom pozostającym w rodzinie zrealizowano 134 świadczenia. W porównaniu do 2018 r. liczba rodzin korzystających z tej formy pomocy zmniejszyła się o 5 rodzin oraz zmniejszeniu uległa kwota wypłaconych świadczeń o 44.181,00 zł.

Od wypłacanych zasiłków stałych odprowadzane są składki na ubezpieczenie zdrowotne. W omawianym okresie ubezpieczeniem zdrowotnym objęto 52 osoby na kwotę 24.534,00 zł. W porównaniu do roku 2018 zmniejszyła się liczba osób objętych tym świadczeniem o 4 oraz zmniejszyła się kwota wypłaconych świadczeń o 2.772,00 zł.

### **3.1.2 WIELOLETNI RZĄDOWY PROGRAM „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU” NA LATA 2019-2023**

W 2019 roku Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił pomocy w ramach Wieloletniego Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Ze środków przekazywanych w ramach Programu gmina udzieliła wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy. Zadanie realizowane było w formie posiłku oraz w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla dzieci i młodzieży w okresie nauki szkolnej oraz dla osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

Z programu w formie posiłku skorzystało 156 uczniów z 85 rodzin oraz jedna osoba dorosła, na kwotę 78.518,00 zł, w tym 62.814,00 zł stanowiła dotacja z budżetu wojewody oraz 15.704,00 zł stanowił udział środków własnych gminy. W porównaniu do roku 2018 liczba dzieci i młodzieży korzystających z tej formy pomocy jest na zbliżonym poziomie, natomiast zwiększeniu uległa kwota wypłaconych świadczeń o 6.884,00 zł, która spowodowana była wzrostem kosztu jednego posiłku.

Z programu w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności skorzystało 37 osób, na kwotę 13.150,00 zł, w tym 10.520,00 zł stanowiła dotacja z budżetu wojewody oraz 2.630,00 zł stanowił udział środków własnych gminy.

Ogółem w 2019r. z ww. Programu skorzystały 194 osoby z 118 rodzin na kwotę 91.668,00 zł, w tym 73.334,00 zł stanowiła dotacja z budżetu wojewody oraz 18.334,00 zł stanowił udział środków własnych gminy.

### **3.1.3 ZASIŁKI OKRESOWE**

W ramach dotacji celowej Ośrodek wypłacił świadczenia w formie zasiłków okresowych. Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń

z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Zasiłek okresowy ma charakter obowiązkowy i należy do zadań własnych gminy.

Zgodnie z art. 38 ust. 3 zasiłek okresowy w 2019 roku wynosi 50% różnicy między:

- 1) kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
- 2) kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20,00 zł miesięcznie.

Z tej formy pomocy w 2019 r. skorzystało 128 rodzin, osób w tych rodzinach było 374, na kwotę 400.350,00 zł. ZUS w ramach refundacji świadczeń zwrócił na konto MGOPS kwotę 351,00 zł. Z tego tytułu zrealizowano 903 świadczenia. Nastąpił nieznaczny spadek liczby rodzin korzystających z zasiłku okresowego o 5 rodzin. Natomiast zwiększyły się nakłady finansowe o kwotę 7.194,00 zł, które spowodowane były wzrostem od października 2018 r. kryteriów dochodowych dla osoby samotnie gospodarującej oraz osoby w rodzinie.

Bezrobocie ujemnie odbija się nie tylko na sytuacji finansowej rodzin, ale także na problemach w nich występujących tj. konflikty z prawem, alkoholizm, przemoc w rodzinach itp. Z braku możliwości zatrudnienia zasiłek okresowy otrzymało 107 rodzin, liczba osób w tych rodzinach wynosiła 321, z tego tytułu zrealizowano 784 świadczeń, na kwotę 367.625,00 zł. W porównaniu do roku ubiegłego to liczba rodzin korzystających z tej formy pomocy zmniejszyła się o 11 rodzin, natomiast kwota wypłaconych świadczeń uległa zwiększeniu o 24.892,00 zł.

Zasiłek okresowy wypłacany był również z innych przyczyn tj. długotrwałej choroby, niepełnosprawności, potrzeby ochrony macierzyństwa, wielodzietności, niezaradności życiowej.

### **3.1.4 ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE**

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy, który wypłacany jest z budżetu gminy w ramach zadań własnych. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

Z powyższych form pomocy skorzystało 176 rodzin, osób w tych rodzinach było 466 na ogólną kwotę 51.050,00 zł. W porównaniu do roku 2018 liczba rodzin korzystających z tych form pomocy zmniejszyła się o 19 rodzin oraz kwota wypłaconych świadczeń uległa zmniejszeniu o 16.338,00 zł.

### **3.1.5 SPRAWIENIE POGRZEBU**

Sprawienie pogrzebu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego. Sprawienie pogrzebu przysługuje osobom zmarłym zamieszkałym lub przebywającym na terenie gminy, w stosunku do których nie ustalono osób zobowiązanych do sprawienia pogrzebu lub gdy osoby zobowiązane nie mają takich możliwości.

W 2019 r. Ośrodek Pomocy Społecznej poniósł koszty sprawienia pogrzebu dla 1 osoby w wysokości 3.239,00 zł. Również w 2018 r. Ośrodek Pomocy Społecznej poniósł koszty sprawienia pogrzebu dla 1 osoby w wysokości 4.000,00 zł.

### **3.1.6 SCHRONIENIE**

Do zadań własnych gminy należy udzielenie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Udzielenie schronienia następuje poprzez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. W omawianym okresie Ośrodek Pomocy Społecznej poniósł koszty w wysokości 1.230,00 zł za pobyt dwóch osób bezdomnych w schronisku, z czego jedna osoba zwróciła kwotę 1.020,00 zł. Natomiast w 2018 r. Ośrodek poniósł koszty w wysokości 3.978,00 zł. za pobyt jednej osoby bezdomnej w schronisku.

### **3.1.7 USŁUGI OPIEKUŃCZE**

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. W omawianym okresie usługi opiekuńcze świadczone były przez opiekunki zatrudnione w tutejszym Ośrodku Pomocy Społecznej. Skorzystało z ich usług 11 osób w wieku 44 lata i więcej. U poszczególnych świadczeniobiorców usługi opiekuńcze przyznane były w zależności od występującej potrzeby od 2 do 6 godzin dziennie. Świadczone usługi opiekuńcze są odpłatne w zależności od posiadanego dochodu. Wysokość odpłatności ustalana jest zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej Jabłonowa Pomorskiego.

W okresie sprawozdawczym na zatrudnienie opiekunek wydano kwotę 146.385,00 zł, z czego klienci zwrócili 8.835,00 zł. W porównaniu do roku 2018 zmniejszyła się liczba osób korzystających z tej formy pomocy o 2 osoby, natomiast wzrosła liczba udzielonych świadczeń co przyczyniło się do wzrostu nakładów finansowe o kwotę 35.808,00 zł.

### **3.1.8 SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI**

Obok wymienionych usług opiekuńczych MGOPS świadczył również specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Jest to zadanie zlecone gminie i w pełni finansowane. Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są przez osoby ze specjalistycznym wykształceniem. Powyższe usługi są odpłatne w zależności od posiadanego dochodu. W 2019 roku pomoc ta świadczona była u 6 osób w tym 5 dzieci, a koszt ponoszonych nakładów finansowych wyniósł 142.494,00 zł, z czego rodziny zwróciły kwotę 15.041,00 zł. Liczba świadczeń w omawianym okresie wyniosła 2977. W porównaniu do roku 2018 nastąpił spadek osób korzystających z tej formy pomocy o 1 osobę, natomiast wzrosła liczba udzielonych świadczeń co przyczyniło się do wzrostu nakładów finansowe o kwotę 35.054,00 zł.

### **3.1.9 DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ**

Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania

mieszkańca. Do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej obowiązani są w kolejności: mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, małżonek, zstępni przed wstępnymi, gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. W 2019 r. Ośrodek Pomocy Społecznej ponosił odpłatność za pobyt 20 osób przebywających w DPS. Ogółem koszt pobytu tych osób wyniósł 664.135,00 zł. W porównaniu do roku 2018 liczba osób przebywających w domu pomocy społecznej nie uległa zmianie, natomiast nastąpił wzrost poniesionych kosztów o kwotę 75.332,00 zł. Wzrost kosztów nastąpił wskutek skierowania do dps osób posiadających niskie dochody, co wiąże się z ponoszeniem większej odpłatności przez gminę oraz w związku ze wzrostem średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańców w DPS.

### **3.1.10 POMOC W FORMIE PRACY SOCJALNEJ**

Najważniejszym zadaniem w pomocy środowiskowej jest praca socjalna, rozumiana jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi, prowadzona przez pracowników socjalnych.

Szeroko rozumiana praca socjalna przybiera działania o charakterze motywacyjnym, wspierającym i aktywizującym. Jest ona prowadzona wieloaspektowo. Działania obejmują wiele sfer życia osób. Dotyczą one zarówno aktywizacji zawodowej, trudności i problemów zdrowotnych (w tym uzależnienia), wspieranie podopiecznych w ich prawidłowym funkcjonowaniu w życiu codziennym, a także mediacje – które podejmowane są w środowiskach szczególnie narażonych na konflikty. Ponadto praca socjalna obejmuje również działania informacyjne o przysługujących uprawnieniach. W ramach pracy socjalnej pracownicy MGOPS pomagają w sporządzaniu różnego rodzaju wniosków np. o alimenty, pozwów o rozwód, uzyskanie renty, emerytury, świadczenia uzupełniającego z ZUS, czy też KRUS. Rozwiązywanie problemów socjalnych klientów Ośrodka Pomocy społecznej wymaga szerokiej współpracy z licznymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Do najważniejszych naszych partnerów należą: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brodnicy, Posterunek Policji w Jabłonowie Pom., kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe, Powiatowy Urząd Pracy w Brodnicy oraz Brodnickie Centrum Caritas.

Pracownicy socjalni muszą kreatywnie dostosować narzędzia pracy socjalnej do dynamicznie modyfikujących się zmian w społeczeństwie.

W omawianym okresie pracownicy socjalni udzielili pomocy w postaci pracy socjalnej 300 rodzinom, osób w tych rodzinach było 826.

### **3.2 PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE**

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi obsługę administracyjno-techniczną powołanego przez Burmistrza Miasta i Gminy Zespołu Interdyscyplinarnego. Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z kompetencji nadanych przez instytucję, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy. Zespół Interdyscyplinarny w 2019 r. działał w oparciu o Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2025, który przyjęty został uchwałą Nr VI/34/19 Rady Miejskiej Jabłonowa Pomorskiego z dnia 14 lutego 2019 r.

W 2019 r. rozpatrzono ogółem 42 niebieskie karty, o 8 więcej niż w roku 2018. W ramach procedury odbyło się 9 posiedzeń grup roboczych oraz 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.

W omawianym okresie zamknięte zostały 23 „Niebieskie Karty” w tym 14 z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz 9 z tytułu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowanych działań. Ogółem w 2019 r. przeznaczono na to zadanie 2.430,00 zł.

### **3.3 WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA**

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zgodnie z ww. ustawą w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudniony jest asystent rodziny. Asystent rodziny został przydzielony rodzinom z powodu niezaradności życiowej oraz problemów opiekuńczo-wychowawczych z dziećmi.

W omawianym okresie wsparciem asystenta rodziny objętych zostało 12 rodzin. Liczba osób w tych rodzinach wynosiła 54 w tym 36 dzieci.

Na częściowe sfinansowanie kosztów wynagrodzenia asystenta rodziny tutejszy Ośrodek pozyskał dotację w ramach: „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019” w wysokości 19.166,00 zł. Wydatkowana kwota wkładu własnego wynosiła 33.532,00 zł. Całkowity koszt realizacji zadania w roku 2019 wyniósł 52.698,00 zł.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2019 r. poniósł koszty związane z pobytem 1 dziecka w rodzinnym domu dziecka na kwotę 16.276,00 zł oraz 8 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na kwotę 22.879,00 zł. Ogółem poniesione koszty wyniosły 39.155,00 zł. W porównaniu do 2018 r. nastąpił wzrost poniesionych kosztów o kwotę 1.395,00 zł. Wzrost ten nastąpił wskutek zwiększenia liczby dzieci w rodzinach zastępczych. W ciągu roku doszło 2 dzieci, za które ponoszona odpłatność wyniosła 10% ponoszonych kosztów.

Zadanie to również wynika z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z Działem VII Zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej art. 191 pkt 9 ww. ustawy, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

### **3.4 PRAWO DO ŚWIADCZEN OPIEKI ZDROWOTNEJ**

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na okres 90 dni.

Decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest:

- dzień złożenia wniosku, w przypadku udzielania świadczeń w stanie nagłym,
- dzień udzielenia świadczenia chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

Sprawę załatwia się w postaci decyzji administracyjnej o przyznaniu lub odmowie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego. Decyzję wydaje się bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu jednego miesiąca od dnia wszczęcia postępowania, a w sprawie szczególnie skomplikowanej nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

W 2019 r. wydanych zostało 6 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, o 2 więcej niż 2018 roku. Za realizację powyższego zadania tutejszy Ośrodek nie poniósł kosztów.

### 3.5 REALIZACJA PROJEKTU

Od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2020 r. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa: RPKP.09.00.00 Solidarne społeczeństwo, Działanie: RPKP.09.02.00 Włączenie społeczne, Poddziałanie: RPKP.09.02.01 Aktywne włączenie społeczne, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonowie Pom. realizuje projekt pn.: „Aktywizacja osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym w celu podjęcia zatrudnienia i uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej Miasta i Gminy Jabłonowo Pomorskie”

Celem projektu jest aktywna integracja o charakterze społecznym i zawodowym skutkująca zwiększeniem zatrudnienia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Wsparciem w ramach projektu objętych zostało 20 osób bezrobotnych w tym jedna osoba niepełnosprawna. W ramach projektu realizowane są następujące działania:

1. Aktywna integracja o charakterze społecznym:
  - poradnictwo specjalistyczne - indywidualne spotkania z psychologiem,
  - poradnictwo specjalistyczne - grupowe spotkania z psychologiem,
  - poradnictwo specjalistyczne - indywidualne spotkania z prawnikiem,
  - trening umiejętności społecznych – zajęcia grupowe,
  - wyjazd integracyjny – Izba Tradycji Rybackiej w Płowężu.
2. Aktywna integracja o charakterze zawodowym:
  - indywidualne spotkania z doradcą zawodowym,
  - grupowe spotkania z doradcą zawodowym,
  - kurs sprzedawcy z obsługą kas i urządzeń fiskalnych oraz terminali płatniczych - 3 osoby,
  - kurs opiekunki osób starszych i niepełnosprawnych - 11 osób,
  - kurs obsługi wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem podnoszenia z wyłączeniem wózków z wysięgnikiem oraz wózków z osobą obsługującą podnoszoną wraz z ładunkiem – 1 osoba,
  - kurs kwalifikowanego pracownika ochrony – 5 osób.

Ogólna wartość projektu na lata 2019-2020 wynosi 221.154,25 zł, w tym 187.981,11 zł stanowi dofinansowanie z EFS oraz 33.173,14 zł stanowi wkład własny gminy.

Na wyżej wymienione zadanie w 2019 r. wydatkowano 152.305,70 zł. Budżet na 2020 r. wynosi 68.848,55 zł.

### 3.6 DODATKI MIESZKANIOWE

Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach zadań własnych gminy wypłaca również dodatki mieszkaniowe. Zadanie realizowane było zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

W omawianym okresie z dodatków mieszkaniowych skorzystały 153 rodziny, rozpatrzono ogółem 323 wnioski, wydano 318 decyzji, pozytywnie rozpatrzono 306 wniosków na ogólną kwotę

402.041,10 zł. W porównaniu z rokiem 2018 liczba rodzin korzystających z tej formy pomocy zmniejszyła się o 19 rodzin, w związku z tym zmniejszyła się kwota wypłacanych świadczeń o kwotę 45.398,30 zł.

W roku 2019 zostało przekazanych 393.074,50 zł dla zarządców budynków, a tylko 8.966,60 zł do rąk wnioskodawców.

- PKP SA Rejon Administracji i Utrzymania Nieruchomości	7.434,20 zł
- SM „Brodnica”	17.535,10 zł
- SM „Osiedle Jaguszewice”	5.472,80 zł
- SM „M – 200”	4.759,30 zł
- SM „Osiedle Mileszewy”	19.434,70 zł
- WM „Piecewo 40”	2.260,00zł
- WM „Zgoda”	758,80 zł
- WM „Wąska 4”	2.170,50 zł
- Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Żwirki 11	2.652,20 zł
-Wspólnota Mieszkaniowa „Mostowa 1”	1.026,60 zł
- Wspólnota Mieszkaniowa „Główna 14”	1.516,40 zł
- Wspólnota Mieszkaniowa „Zamek 1”	445,80 zł
- Wspólnota Mieszkaniowa „Główna 6a”	1.945,80 zł
- Wspólnota Mieszkaniowa „Główna 9”	3.468,40 zł
- Wspólnota Mieszkaniowa „Stara 23A”	711,20 zł
- ZGKiM Jabłonowo Pom.	232.397,80 zł
- Biuro Zarządu, Administracji i Obsługi Nieruchomości II	5.682,30 zł
- Wspólnota Mieszkaniowa „Stara 19”	1.695,20 zł
- Wspólnota Mieszkaniowa „Buk Pomorski”	156,00 zł
- Zarządcy-prywatne domy	81.551,40 zł
- do rąk wnioskodawców	8.966,60zł

### 3.7 ZRYCZAŁTOWANE DODATKI ENERGETYCZNE

Zgodnie z ustawą z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłaca dodatki energetyczne. W omawianym okresie z dodatków energetycznych skorzystało 60 rodzin, rozpatrzone ogółem 119 wniosków, wydano 118 decyzji, pozytywnie rozpatrzone 115 wniosków na ogólną kwotę 9.217,50 zł. W porównaniu do roku 2018 zmniejszyła się liczba rodzin korzystających z tej formy pomocy o 7 rodzin, w związku z powyższym kwota wypłacanych świadczeń uległa zmniejszeniu o 487,76 zł.

### 3.8 KARTA DUŻEJ RODZINY

Od stycznia 2019 r. Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje ustawę o Karcie Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług.

W 2019 r. z tej formy pomocy skorzystało 200 rodzin, wydano 387 kart. W porównaniu z rokiem 2018 liczba wydanych kart wzrosła o 302. Wzrost ten spowodowany jest zmianą ustawy o Karcie Dużej rodziny zgodnie, z którą od 01.01.2019 r. o KDR mogą ubiegać się rodzice dzieci w każdym wieku.

### 3.9 ŚWIADCZENIA RODZINNE I ICH REALIZACJA

#### 3.9.1 ŚWIADCZENIA RODZINNE

Zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych prawo do ubiegania się o **zasiłek rodzinny** przysługuje:

- rodzicom/jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- opiekunowi faktycznemu dziecka;
- osobie uczącej się.

Przez osobę uczącą się należy rozumieć osobę pełnoletnią uczącą się w szkole lub szkole wyższej, która nie jest na utrzymaniu rodziców. Brak utrzymania musi wynikać ze względu na śmierć rodziców lub orzeczenie przez sąd prawa do alimentów z ich strony.

Głównym kryterium, które decyduje o przyznaniu zasiłku rodzinnego jest kryterium dochodu na osobę w rodzinie lub dochodu osoby uczącej się. Zasiłek rodzinny jest przyznawany gdy dochód ten nie przekracza:

- 674,00 zł,
- 764,00 zł w przypadku, gdy członkiem rodziny jest niepełnosprawne dziecko w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

W sytuacji gdy wyżej wskazany dochód jest przekroczony istnieje możliwość zastosowania mechanizmu tzw. „złotówka za złotówkę”, który polega na tym, że w przypadku przekroczenia dochodu, zasiłek rodzinny jest przyznawany w pomniejszeniu o taką kwotę, o jaką przekroczono wymagany dochód.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 lat, albo 21 gdy uczy się w szkole. Zasiłek rodzinny może przysługiwać do 24 roku życia jeżeli dziecko kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności. Do 24 roku życia zasiłek rodzinny otrzyma również osoba ucząca się, o której mowa powyżej. Jeżeli ukończenie 24 lat wypadnie w trakcie ostatniego roku studiów to zasiłek rodzinny przysługuje do końca tego roku akademickiego.

Zasiłek rodzinny jest przyznawany w wysokości:

- 1) 95,00 zł miesięcznie, jeżeli dziecko nie skończyło 5 lat;
- 2) 124,00 zł miesięcznie na dziecko, które ma powyżej 5 lat, ale nie ukończyło 18 roku życia,
- 3) 135,00 zł miesięcznie jeżeli dziecko ukończyło 18 lat, do jego 24 urodzin.

W omawianym okresie zasiłek rodzinny pobrały 502 rodziny na 826 dzieci w łącznej kwocie 1.128.882,11 zł. W porównaniu do poprzedniego okresu zasiłkowego liczba dzieci na które pobierane są świadczenia rodzinne zmniejszyła się o 98 oraz zmniejszeniu uległa kwota wypłacanych świadczeń o 105.031,71zł.

**Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:**

- urodzenia dziecka w wysokości 1.000,00 zł jednorazowo, wypłacono 35 świadczeń dla 35 rodzin w łącznej kwocie 32.154,46 zł; (w porównaniu z 2018r. liczba wypłaconych dodatków zmniejszyła się o 16 świadczeń oraz kwota zmniejszyła się o 16.020,57 zł),
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (becikowe w wysokości 1.000,00 zł jednorazowo) wypłacono 60 świadczeń dla 60 rodzin w łącznej kwocie 60.000,00 zł (spadek w porównaniu do poprzedniego roku o 24 świadczenia, kwota zmniejszyła się o 24.000,00zł),
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400,00 zł miesięcznie wypłacono 147 świadczeń dla 18 rodzin na 18 dzieci w łącznej kwocie 52.013,06 zł; (spadek w porównaniu z rokiem ubiegłym o 38 świadczeń, kwota wypłaconych świadczeń zmniejszyła się o 18.436.62 zł),
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości 193,00 zł miesięcznie, w przypadku dziecka niepełnosprawnego w wysokości 273,00 zł miesięcznie, łącznie wypłacono 501 świadczeń na



40 dzieci w kwocie 91.928,99 zł (nastąpił wzrost w porównaniu do 2018 r. o 31 świadczeń oraz kwoty wypłaconych świadczeń o 2.635,67 zł),

- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia w wysokości 90,00 zł miesięcznie, powyżej 5 roku życia w wysokości 110,00 zł miesięcznie, łącznie wypłacono 429 świadczeń na 41 dzieci na kwotę 45.072,44 zł. (W porównaniu z 2018 r. wypłacono 8 świadczeń więcej, natomiast zmniejszyła się kwota wypłaconych świadczeń o 1.230,47 zł),
- rozpoczęcia roku szkolnego jednorazowo w wysokości 100,00 zł, wypłacono 557 świadczeń na 557 dzieci w łącznej kwocie 53.610,74 zł. (W porównaniu z 2018 r. wypłacono o 56 świadczeń mniej, co przyczyniło się do zmniejszenia kwoty wypłaconych świadczeń o 5.744,98 zł),
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania na częściowe pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła w wysokości 113,00 zł miesięcznie, wypłacono 171 świadczeń na 25 dzieci w łącznej kwocie 18.954,00 zł (nastąpił wzrost w porównaniu z rokiem ubiegłym o 10 dzieci i kwotę 922,44 zł),
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania na częściowe pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła w wysokości 69,00 zł miesięcznie, wypłacono 805 świadczeń na 105 dzieci w łącznej kwocie 52.386,82 zł. (W porównaniu z 2018r. liczba wypłaconych świadczeń zmniejszyła się o 79, liczba dzieci pobierających świadczenia wzrosła o 21 a wydatki zmniejszyły się o 3.900,44zł)
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w wysokości 95,00 zł miesięcznie na trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego, wypłacono 1595 świadczeń dla 114 rodzin na 133 dzieci w łącznej kwocie 150.033,31 zł. (W porównaniu z 2018 r. liczba świadczeń zmniejszyła się o 167, wydatki zmniejszyły się o kwotę 11.579,59 zł).

Kwota wypłaconych dodatków do zasiłków rodzinnych w omawianym okresie wyniosła ogółem 556.153,82 zł.

Łączna kwota wypłaconych zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami w 2019 r. wyniosła 1.685.035,93 zł. W porównaniu do 2018 r. zmniejszyła się kwota wypłaconych świadczeń o 182.386,27 zł.

### 3.9.2 ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE

MGOPS zajmuje się realizacją świadczeń opiekuńczych, w skład których wchodzi świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek pielęgnacyjny.

#### Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

– jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co

dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

W przypadku, gdy o świadczenie pielęgnacyjne ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników bądź domownicy, świadczenia te przysługują odpowiednio:

- 1) rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
- 2) małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

Zaprzestanie prowadzenia gospodarstwa rolnego lub zaprzestanie wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym, potwierdza się stosownym oświadczeniem złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

W przedmiotowym okresie świadczenie pielęgnacyjne w kwocie 1.583,00 zł miesięcznie, wypłacono dla 70 osób na ogólną kwotę 972.868,00 zł. W porównaniu do roku 2018 skorzystało z ww. świadczenia o 26 osób więcej, suma wypłaconych świadczeń wzrosła o kwotę 815.643,00 zł.

### **Specjalny zasiłek opiekuńczy**

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli:

- nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub
- rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

- w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy funkcjonuje od 1 stycznia 2013 r., przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego 764,00 zł netto (na podstawie dochodów z roku poprzedzającego okres zasiłkowy z uwzględnieniem utraty i uzyskania dochodu).

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w kwocie 620,00 zł miesięcznie.

W przypadku, gdy o specjalny zasiłek opiekuńczy ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników bądź domownicy, świadczenia te przysługują odpowiednio:

- 1) rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
- 2) małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

Zaprzestanie prowadzenia gospodarstwa rolnego lub zaprzestanie wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym, potwierdza się stosownym oświadczeniem złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za

złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

W omawianym okresie specjalny zasiłek opiekuńczy w wysokości 620,00 zł miesięcznie wypłacono dla 28 osób na ogólną kwotę 134.791,00 zł. W porównaniu z 2018 r. liczba osób pobierających świadczenie wzrosła o 4, natomiast wydatki zmniejszyły się o kwotę 27.505,00 zł.

### **Zasiłek pielęgnacyjny**

Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosi 184,42 zł miesięcznie a od 1 listopada 2019 r. w wysokości 215,84 zł miesięcznie.

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- 1) niepełnosprawnemu dziecku;
- 2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia;
- 4) osobie, która ukończyła 75 lat.

W 2019 roku wypłacono 2923 świadczeń na ogólną kwotę 553.670,00 zł. W porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił wzrost wypłaconych świadczeń o kwotę 72.275,00 zł natomiast liczba wypłaconych świadczeń zmniejszyła się o 125.

### **3.9.3 ZASIŁEK DLA OPIEKUNA**

Z dniem 15.05.2014 r. weszła w życie ustawa o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna. Świadczenie to przysługuje osobom, którym decyzja o przyznaniu świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 30.06.2013 r. na podstawie uznanego za niekonstytucyjny zapis w ustawie o świadczeniach rodzinnych. Zasiłek dla opiekuna wypłacany jest osobie opiekującej się krewnym z rodziny w linii prostej (zgodnie z zapisem kodeksu rodzinnego i opiekuńczego).

Zasiłek dla opiekuna w kwocie 620,00 zł miesięcznie wypłacono 13 osobom na łączną kwotę 79.800,00 zł. W porównaniu z rokiem 2018 kwota wypłaconych świadczeń zmniejszyła się o 12.036,00 zł.

Łączna kwota świadczeń opiekuńczych wraz z zasiłkiem dla opiekuna w roku 2019 wyniosła 1.741.129,00 zł. W porównaniu do 2018 r kwota wypłaconych świadczeń wzrosła o 255.691,00 zł.

### **3.9.4 SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE I ZDROWOTNE**

Od wypłacanych świadczeń opiekuńczych odprowadzane były składki emerytalno-rentowe oraz składki zdrowotne na ogólną kwotę 286.467,00 zł. W porównaniu z 2018 r. kwota wypłaconych składek wzrosła o 255.691,00 zł

### **3.9.5 ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE**

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia są więc między innymi bezrobotni (niezależnie od rejestracji lub nie w urzędzie pracy), studenci, rolnicy, a także wykonujący prace na podstawie umów cywilnoprawnych. Także osoby

zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie będą pobierały zasiłku macierzyńskiego.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez 52 tygodnie po urodzeniu dziecka w wysokości 1.000,00 zł miesięcznie, a w przypadku urodzenia wieloraczków ten okres będzie mógł być wydłużony nawet do 71 tygodni.

Przedmiotowe świadczenie wypłacono dla 58 rodzin na 58 dzieci, zrealizowano 393 świadczeń w łącznej kwocie 353.258,00 zł. W porównaniu do 2018 roku nastąpiło zmniejszenie wypłaconych świadczeń o kwotę 93.680,00 zł

Na świadczenia rodzinne w omawianym okresie rozpatrzono ogółem 937 wniosków, wystawiono 1080 decyzji, w tym 86 decyzji odmownych.

### **3.10 ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE (500+)**

Od 01.04.2016 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonowie Pomorskim realizuje jako zadanie zlecone z budżetu państwa ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci „500+”. Program Rodzina 500 plus to systemowe wsparcie polskich rodzin. Świadczenie wychowawcze w ramach Programu Rodzina 500 plus mogą otrzymać rodzice oraz opiekunowie dzieci do 18 roku życia. Do 30.06.2019 r. w przypadku rodzin z dochodem poniżej 800,00 zł netto na osobę wsparcie otrzymały rodziny także na pierwsze lub jedyne dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia. Poczynając od 01.07.2019 r. w związku ze zmianą zapisów ustawowych każda rodzina niezależnie od osiąganych dochodów może otrzymać 500,00 zł na każde dziecko w wieku do ukończenia 18-go roku życia.

W 2019 r. w okresie do 30.06.2019 r. świadczenie 500+ wypłacono 627 rodzinom. Po zmianie przepisów od 01.07.2019 r. świadczenie 500+ wypłacono 918 rodzinom.

Łącznie w 2019 r. wypłacono 1030 świadczeń na 1030 dzieci. Kwota wypłaconych świadczeń w ww. okresie wyniosła 7.519.518,81 zł. W porównaniu do 2018 r. nastąpił wzrost wypłaconych świadczeń o kwotę 987.761,30 zł w związku ze zmianą zapisów ustawowych.

W omawianym okresie rozpatrzono ogółem 1004 wnioski.

### **3.11 ŚWIADCZENIE DOBRY START (300+)**

Świadczenie Dobry start (300+) jest realizacją rządowego programu „Dobry start”. Jego celem jest wsparcie rodzin z dziećmi w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Wsparcie to polega na przyznaniu raz w roku świadczenia w wysokości 300 zł na każde dziecko w wieku szkolnym, niezależnie od wysokości dochodów uzyskiwanych przez rodzinę. Od 2019 r. świadczenie można również pobierać na dzieci uczęszczające do szkół dla dorosłych.

W omawianym okresie rozpatrzono ogółem 736 wniosków na 1080 dzieci (przyznanie świadczeń nie wymagało wydawania decyzji administracyjnej). Wydano dwie decyzje odmowne. Łączna kwota wypłat w 2019 r. na świadczenie 300+ wyniosła 324.000,00 zł. W porównaniu z 2018 kwota wypłaconych świadczeń wzrosła o 600,00 zł.

### **3.12 „ZA ŻYCIEM”**

Dnia 1 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Zadania wynikające z ww. ustawy zostały zlecone realizatorowi świadczeń rodzinnych.

Jednorazowe świadczenie i koszty jego obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Koszty obsługi, w przypadku organu właściwego w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, wynoszą 3% otrzymanej dotacji na jednorazowe świadczenie. Zwroty nienależnie pobranego jednorazowego świadczenia w trakcie danego roku budżetowego nie mają wpływu na wysokość kosztów obsługi.

W 2019 roku nie wypłacono żadnego świadczenia.

### 3.13 FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

#### 3.13.1 PRYZYNAWANIE ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

- 1) obywatelom polskim;
- 2) cudzoziemcom:

- jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobom, o których mowa w ust. 1 ww. ustawy jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres świadczeniowy, w którym otrzymują świadczenia z funduszu alimentacyjnego, chyba że dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł miesięcznie.

Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 800,00 zł. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

#### Struktura wydatków na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2019 r.

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego	783	284.958,00
Odzyskane nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego	8	2.924,00

#### Liczba wydanych decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2019 r.

Liczba wydanych decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym:	73
- stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia	4
- odmowne	1

### 3.13.2 DZIAŁANIA WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów podejmuje organ właściwy dłużnika tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego. Działania podejmowane są na wniosek organu właściwego wierzyciela tj. wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej. Organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe. Następnie organ właściwy dłużnika przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia organ właściwy dłużnika zobowiązuje go do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy. W przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny organ właściwy informuje odpowiedni powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.

Jeżeli dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

- 1) złożenia oświadczenia majątkowego,
- 2) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,
- 3) bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych

organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Nie wydaje się decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, który przez okres 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50 % kwoty bieżąco ustalonych alimentów.

Gdy decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna organ właściwy dłużnika:

- składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – kodeks karny, oraz
- po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienia do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymaniu prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wraz z odpisem tej decyzji.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami za opóźnienie. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty.

Należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej na podstawie przepisów o egzekucji świadczeń alimentacyjnych, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy. Jeżeli jest prowadzone postępowanie egzekucyjne w celu zaspokojenia roszczeń osoby uprawnionej z tytułu alimentów, organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia z funduszu alimentacyjnego, będący wierzycielem należności przypadających od dłużnika, przyłącza się do tego postępowania. Organ, który przyłącza się do postępowania egzekucyjnego, ma te same prawo co wierzyciel uprawniony z tytułu alimentów.

**Organ właściwy wierzyciela przekazuje dłużnikowi alimentacyjnemu:**

- 1) informacje o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej,
- 2) informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa z tytułu:
  - a) wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
  - b) wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej zaliczek alimentacyjnych,
  - c) wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Na podstawie art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, organ właściwy wierzyciela przekazuje do biura informacji gospodarczych informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 tej ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

<b>Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tego:</b>	<b>149.896,43 zł</b>
- przekazane na dochody budżetu państwa	120.850,07 zł
- przekazane na dochody własne organu właściwego wierzyciela	29.046,36 zł
<b>Wygaszone należności z tytułu świadczeń wypłaconych w zastępstwie alimentów, z tego: należności, które wygasły zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy (zgony dłużników)</b>	<b>39.025,00 zł</b>

**Podjęmowane działania wobec dłużników alimentacyjnych w 2019 r.**

<b>Wyszczególnienie</b>	<b>Liczba</b>
Przeprowadzone wywiady alimentacyjne	26
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy	2
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kk	4
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy	0
Skierowanie wniosku do Starosty o zwrot zatrzymanego prawa jazdy	0
Decyzje uznające dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	3
Decyzje dotyczące umorzenia postępowania w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	7
Przekazanie informacji o zadłużeniach dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczek do BIG	41
Liczba wniosków do komorników sądowych o wszczęcie/przyłączenie należności dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego do egzekucji sądowej	56

#### 4. ZABEZPIECZENIE SOCJALNE NA 2020 ROK

Na świadczenia rodzinne, świadczenia opiekuńcze, świadczenia rodzicielskie, zasiłek dla opiekuna, fundusz alimentacyjny oraz wspieranie kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w 2019 r. wydatkowano 4.504.432,63 natomiast w 2018 r. wydatkowano 4.499.490,15 zł. Budżet na 2020 r. wynosi 3.797.409,00 zł.

Na świadczenia wychowawcze w 2019 r. wydatkowano 7.619.457,22 natomiast w 2018 r. wydatkowano 6.627.219,12 zł. Budżet na 2020 r. wynosi 8.622.700,00 zł.

Na świadczenia „Dobry start” w 2019 r. wydatkowano 334.800,00 natomiast w 2018 r. wydatkowano 334.220,00 zł. Budżet na 2020 r. wynosi 299.100,00 zł.

Na pomoc społeczną w 2019 r. wydatkowano 3.080.596,09 zł, a w 2018 r. wydatkowano 3.009.310,48 zł. Budżet na 2020 r. wynosi 3.139.474,28 zł.

Na realizację projektu współfinansowanego ze środków EFS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 pn.: „Aktywizacja osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym w celu podjęcia zatrudnienia i uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej Miasta i Gminy Jabłonowo Pomorskie” w 2019 r. wydatkowano 152.305,70 zł. Budżet na 2020 r. wynosi 68.848,55 zł.

Ogółem MGOPS w 2019 r. wydatkował kwotę 15.691.591,64 zł, a w 2018 r. wydatkował kwotę 14.470.239,75 zł. Budżet na 2020 r. wynosi 15.927.531,83 zł.

W 2020 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w dalszym ciągu będzie realizował dotychczasowe zadania. Planowane zadania przedstawiają się następująco:

- na świadczenia rodzinne, świadczenia pielęgnacyjne, świadczenia rodzicielskie, fundusz alimentacyjny, wspieranie kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe zaplanowano kwotę 3.797.409,00 zł, jest to kwota niewystarczająca lecz w trakcie roku środki zwiększane są zgodnie ze złożonym zapotrzebowaniem,
- na świadczenia wychowawcze zaplanowano kwotę 8.622.700 zł,
- na zasiłki stałe wraz ze składką zdrowotną ujęto w budżecie kwotę 329.400,00 zł. W 2019 r. wydatkowano na ten cel 311.190,23 zł.
- na zasiłki okresowe ujęto w budżecie kwotę 466.680,00 zł. W 2019 r. wydatkowano na ten cel 399.999,34 zł.
- na zasiłki celowe ujęto w budżecie 74.000,00 zł. W 2019 r. wydatkowano 55.519,04 zł.
- na dożywianie dzieci w budżecie ujęto 105.334,00 zł, w tym udział środków własnych gminy wynosi 42.134,00 zł, dotacja celowa to 63.200,00 zł. W 2019 r. wydatkowano 91.667,60 zł.
- na domy pomocy społecznej ujęto w budżecie 536.250,00 zł. W 2019r. wydatkowano 664.135,26 zł. W związku ze zwiększającą się liczbą osób wymagających umieszczenia w dps oraz wzrostem kosztów pobytu osób przebywających, powyższa kwota jest niewystarczająca. Niedobór środków wynosi 250.000,00 zł.
- na domy dziecka ujęto w budżecie 25.000,00 zł, w 2019 r. wydatkowano 16.275,80 zł. W 2020 r. nastąpi wzrost procentowy opłat za pobyt dzieci w domach dziecka,
- na rodziny zastępcze ujęto w budżecie 30.000,00 zł, w 2019 r. wydatkowano 22.879,10 zł. W 2020 r. nastąpi wzrost procentowy opłat za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych,
- na dotatki mieszkaniowe ujęto w budżecie 468.086,00 zł, w 2019 r. wydatkowano 465.327,26 zł.

Jak wynika z analizy budżetu na 2020 r. kwota na świadczenia rodzinne, świadczenia pielęgnacyjne, świadczenia rodzicielskie, fundusz alimentacyjny, wspieranie kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe jest niewystarczająca lecz w trakcie roku środki zwiększane są zgodnie ze złożonym zapotrzebowaniem. Natomiast brak środków z zadań własnych wystąpi na domy pomocy społecznej na kwotę 250.000,00 zł. Wydatki wykazane na zasiłki stałe i zasiłki okresowe wzorem lat ubiegłych będą pokryte z dotacji celowej z Urzędu Wojewódzkiego.



## 5. POTRZEBY OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ustawowym obowiązkiem kierownika ośrodka pomocy społecznej, wynikającym z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej.

Analiza realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej zadań przedstawionych w sprawozdaniu za rok 2019 pozwala określić najpilniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

1. *Zabezpieczenie środków finansowych na ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej.*

Analizując obszar potrzeb w zakresie pomocy osobom starszym i długotrwale chorym zauważa się stałą konieczność zapewnienia środków w budżecie na odpłatność za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej. Koszty zapewnienia tej opieki stanowią znaczne i długotrwale zobowiązanie dla budżetu gminy. Należy zauważyć, że z roku na rok zwiększają się koszty związane z utrzymaniem mieszkańca w domu pomocy społecznej, co generuje zwiększenie wydatków po stronie gminy. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonowie Pom. ze względu na udowodnione korzyści dla osób pozostających w swoim środowisku zamieszkania oraz w celu ograniczania wydatków stara się jak najdłużej zapewniać pomoc usługową w domu.

2. *Zabezpieczenie środków finansowych na ponoszenie odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.*

W związku ze wzrostem kosztów za opiekę i wychowanie małoletnich dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej konieczne jest zapewnienie odpowiednich środków finansowych w budżecie gminy na wsparcie dla tej grupy osób.

3. *Zabezpieczenie środków finansowych na usługi opiekuńcze.*

Ciągły proces starzenia się społeczeństwa wskazuje na konieczność zapewnienia opieki osobom starszym, które są jej pozbawione ze strony rodziny lub gdy rodzina sama nie jest w stanie zapewnić jej w wymaganym zakresie lub formie. Starania podejmowane w przyszłości przez władze gminy w stosunku do osób starszych powinny mieć na celu zapewnienie właściwej opieki, a więc odpowiednie usługi opiekuńcze oraz formy aktywizacji i integracji społecznej.

4. *Zapewnienie rozwoju środowiskowych form pomocy osobom zależnym i tracącym samodzielność z powodu stanu zdrowia i/lub wieku – organizacja usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, wdrożenie systemu teleopieki, rozwój mieszkalnictwa chronionego.*

5. *Zabezpieczenie środków finansowych na wypłatę świadczeń pieniężnych (zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe, zasiłki okresowe, zasiłki stałe).*

Realizacja ustawowych świadczeń finansowych jest zadaniem obowiązkowym gminy w związku z czym osoby znajdujące się w trudnej sytuacji, które wymagają wsparcia muszą mieć zapewnioną pomoc. Widoczna jest tendencja spadkowa osób korzystających ze wsparcia finansowego, co związane jest zapewne z rozbudowaniem systemu wsparcia rodzinnego (świadczenia rodzinne i wychowawcze). Pozostają jednak osoby i rodziny, które będą wymagały wsparcia materialnego.

6. *Zabezpieczenie środków finansowych na bieżącą działalność Ośrodka.*

Bieżąca działalność Ośrodka to: niezbędne okresowe naprawy, konserwacja i modernizacja posiadanego sprzętu, zakup materiałów papierniczych, administracja i rozwój systemu informatycznego.

7. *Zabezpieczenie środków finansowych na dostosowanie budynku, w którym mieści się Ośrodek Pomocy Społecznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych – likwidacja barier architektonicznych.*
8. *Zabezpieczenie środków finansowych na zwiększenie wynagrodzeń dla pracowników tutejszego Ośrodka oraz na zatrudnienie pracownika administracyjnego.*  
Potrzeby Ośrodka oprócz zabezpieczenia w zakresie realizacji świadczeń wymagają również zabezpieczenia środków na płace, które są nie mniej ważne niż potrzeby związane z realizacją zadań. Pracownicy MGOPS, nie tylko ze względu na charakter pracy, ale przede wszystkim ze względu na zwiększone uprawnienia do samodzielnego pobierania dokumentacji, mają coraz więcej obowiązków, jak i większy zakres odpowiedzialności. Zwiększanie zakresu zadań, jakie realizuje tutejszy Ośrodek przyczynia się również do zwiększania obowiązków dla wszystkich pracowników (pomoc społeczna, świadczenia rodzinne, księgowość). Dlatego istotne jest rozważenie możliwości zwiększenia wynagrodzeń pracowników, które stają się priorytetem oraz zatrudnienie pracownika administracyjnego.
9. *Kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny – możliwość otrzymania dotacji celowej z budżetu państwa.*
10. *Zabezpieczenie środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji pracowników Ośrodka poprzez udział w szkoleniach, warsztatach i innych formach kształcenia.*  
Obsługa merytoryczna i techniczna powierzanych zadań wymaga ciągłego dostosowywania struktury, szkoleń i samokształcenia pracowników, a także zdobywania nowych umiejętności w obsłudze tych zadań.
11. *Rozwój poradnictwa psychologicznego na terenie gminy poprzez zatrudnienie psychologa.*
12. *Podniesienie poziomu aktywności mieszkańców poprzez prowadzenie działań aktywizujących zawodowo i społecznie osoby marginalizowane oraz zagrożone wykluczeniem społecznym - realizacja projektu współfinansowanego ze środków EFS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.*

## 6. PODSUMOWANIE

Głównym celem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonowie Pom. jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przewyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując przy tym własne uprawnienia, zasoby i możliwości. W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby, z których wynika, iż pomoc finansowa choć nadal ważna - nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Działania muszą być wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną, ale przede wszystkim mają działać aktywizująco i integrująco na lokalną społeczność. Rok 2020 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom. Pomoc społeczna nie jest w stanie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia samorządu terytorialnego, instytucji publicznych (sądy, policja, służba zdrowia, oświata), organizacji pozarządowych, itp. Tylko stała i systematyczna współpraca między tymi jednostkami pozwoli na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej. Sektor publiczny w tym MGOPS pełni rolę koordynatora, jak i organizatora usług, dlatego też staramy się, aby nasze działania odpowiadały potrzebom jakie diagnozujemy przy wykonywaniu codziennej pracy.